

prima instanță: R. Țurcan
instanța de apel: A. Panov, T. Pelin, B. Bîrcă

dosarul nr. 2ra-983/14

DECIZIE

21 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Galina Stratulat

Judecătorii: Vladimir Timofti, Elena Covalenco, Dumitru Mardari, Iurie Bejenaru

examinînd cererea de recurs declarată de către SC „Metrans Prim” societate cu răspundere limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SC „Metrans Prim” SRL către Surugiu Dumitru privind încasarea prejudiciului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2013, prin care a fost admis apelul declarat de către Surugiu Dumitru, modificată hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 ianuarie 2013 în partea încasării prejudiciului material și a taxei de stat,

c o n s t a t ă

La 12 octombrie 2012 SC „Metrans Prim” SRL s-a adresat în instanță cu cerere de chemare în judecată către Surugiu Dumitru cu privire la încasarea prejudiciului material.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 01 noiembrie 2011, Surugiu Dumitru a fost angajat pe o perioadă nedeterminată în cadrul SC „Metrans Prim” SRL în calitate de șofer, fapt confirmat prin contractul individual de muncă nr.17 din 01 noiembrie 2011.

A mai menționat reclamantul că, la data de 12 decembrie 2011, Surugiu Dumitru fiind în exercițiul funcției și aflîndu-se la volanul automobilului de model „Mercedes 1840”, n/î CLW 792 , care aparține cu drept de proprietate angajatorului SC „Metrans Prim” SRL, a săvîrșit un accident rutier.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI01602025 din 13.12.2011 se confirmă faptul că pîrîtul a comis contravenția prevăzută de prevederile art. 242 alin.(1) Cod contravențional, fiindu-i aplicată o amendă în

mărime de 40 u.c, echivalentul a 800 lei și sancțiunea completară cu 5 puncte de penalizare.

Procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența conducătorului auto, fapt confirmat de semnătura aplicată pe procesul-verbal cu privire la contravenție.

Se arată că la data de 06.02.2012, pîrîtul Surugiu Dumitru a fost informat prin telegramă despre faptul efectuării expertizei în privința automobilului de model „Mercedes 1840”, n/î CLW 792, pentru stabilirea mărimii prejudiciului.

Mai precizează reclamantul că conform actului de examinare al mijlocului de transport nr. 172/02 A întocmit la 13 februarie 2012, costul recondiționării automobilului de model Mercedes 1840, la stațiile specializate de aprovizionare tehnică constituie 337895,09 lei.

În afară de acesta reclamantul a mai precizat că costul mediu de piață a unui automobil analogic, conform datelor pieței auto din Republica Moldova, presei economice actuale și a datelor din Internet, este de la 14800 pînă la 15200 Euro în mediu $(14800-15200)/2 = 15000,00$ Euro, conform cursului valutar al BNM în valută națională la ziua producerii accidentului rutier, constituie: 233 980,50 lei.

Se arată că automobilul Mercedes 1840, n/î CLW 792 la moment nu este rațional de reparat, deoarece valoarea cheltuielilor depășește considerabil valoarea medie de piață a unui automobil analogic.

Solicită reclamantul încasarea de la Surugiu Dumitru în beneficiul SC „Metrans Prim” SRL a prejudiciului material cauzat în mărime de 233 980,50 lei, cheltuieli efectuare a expertizei 1233,54 lei, trecerea cheltuielilor de examinare a cauzei și a cheltuielilor de asistență juridică în contul pîrîtului.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 ianuarie 2013, a fost admisă integral acțiunea, s-a încasat de la Surugiu Dumitru în beneficiul SC „Metrans Prim” SRL suma de 233980,50 lei, ceea ce constituie prejudiciu material cauzat și suma de 1233,54 lei, ceea ce constituie cheltuieli de efectuarea a expertizei, taxa de stat în sumă de 7 056,42 lei, cheltuielile legate de plasarea avizului publicitar în sumă de 120 lei.

Împotriva hotărîrii nominalizate Surugiu Dumitru a depus cerere de apel, solicitînd repunerea apelului în termen, admiterea apelului, casarea hotărîrii primei instanțe cu restituirea pricinei în prima instanță.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2013 a fost admisă cererea lui Surugiu Dumitru privind repunerea în termen a cererii de apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2013 a fost admis apelul declarat de către Surugiu Dumitru, s-a modificat hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 ianuarie 2013 în partea încasării prejudiciului material și a taxei de stat. S-a încasat de la Surugiu Dumitru în beneficiul SC

„Metrans Prim” SRL 2000 lei cu titlu de prejudiciul material. S-a încasat de la SC „Metrans Prim” SRL în beneficiul lui Surugiu Dumitru taxa de stat pentru apel în sumă de 270 lei. În rest hotărârea s-a menținut.

La 16 decembrie 2013 SC „Metrans Prim” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii de repunere în termen și deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel a emis decizia nominalizată cu încălcarea normelor de drept material și procesual, nu a elucidat toate circumstanțele cauzei, nu s-a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și s-a interpretat eronat legea.

Invocă că decizia Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2013 este una contradictorie, deoarece concluziile instanței din partea motivatoare sînt în contradicție cu partea dispozitivă. Astfel, în decizia din 16 octombrie 2013, instanța de apel indică că *„audiind argumentele părților, examinînd în cumulul de probe administrate la dosar, Colegiul Civil consideră apelul declarat de către apelantul Surugiu Dumitru urmează a fi admis cu modificarea hotărârii jud. Botanica...”*.

Totodată în motivarea deciziei din 16 octombrie 2013, instanța de apel indică că, *„astfel, Colegiul Civil consideră că hotărîrea primei instanțe de încasare de la Surugiu Dumitru în beneficiul SC „Metrans Prim” SRL în sumă de 233980,50 lei, este una neîntemeiată și cu aplicarea eronată a prevederilor legale si în asemenea circumstanțe ajunge la concluzia de a da în acest sens o nouă hotărîre...”*.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SC „Metrans Prim” SRL întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel, precum și încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2013, prin care a fost admisă cererea lui Surugiu Dumitru privind repunerea în termen a cererii de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Înaintînd acțiunea în judecată împotriva lui Surugiu Dumitru, SC „Metrans Prim” SRL a solicitat încasarea prejudiciului material cauzat în mărime de 233

980,50 lei, cheltuieli efectuare a expertizei 1233,54 lei, trecerea cheltuielilor de examinare a cauzei și a cheltuielilor de asistență juridică în contul pârîului.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii și admiterii acesteia integral.

Judecînd apelul declarat de Surugiu Dumitru, instanța de apel, a considerat necesar repunerea apelului în termen și admiterii acestuia, casînd hotărîrea primei instanțe și pronunțînd o nouă hotărîre cu privire la admiterea parțială a acțiunii.

Instanța de recurs conchide, însă, că o astfel de soluție rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele, mai mult că concluziile instanței de apel sunt bazate pe o apreciere unilaterală și arbitrară a materialului probator, fapt ce vine în contradicție cu normele de drept procedural.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) CPC, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Iar, în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

În acest context se va remarca că cererea de apel a fost depusă de către Surugu Dumitru cu omiterea termenului stabilit de art. 362 CPC (în vigoare la momentul emiterii hotărîrii), fiind solicitat repunerea în termen de declarare a acestuia.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) și (3) CPC termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Astfel în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Conform încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 septembrie 2013 a fost admisă cererea lui Surugiu Dumitru privind repunerea în termen a cererii de apel.

Cu referire la prevederile enunțate instanța de recurs conchide că expunându-și opinia cu privire la motivele care au constituit drept temei de omiterea termenului de declararea a apelului, instanța de apel în mod evaziv s-a referit la faptul că acesta a fost omis din motive întemeiate și anume pe motivul că cu hotărîrea motivată a primei instanțe a făcut cunoștință la 01 martie 2013, în baza cererii depuse privind eliberarea hotărîrii motivate.

Faptul dat a fost stabilit fără a se ține cont că reprezentantul pîrîtului-apelant Surugiu Dumitru, a participat la ședințele de judecată din 29 noiembrie 2012, 11 decembrie 2012, (f. d. 45-46), fiind familiarizat cu cererea de chemare în judecată, cunoștea despre litigiul în cauză și esența acestuia. Mai mult, instanța de apel nu a luat în considerație și faptul că termenul de 30 de zile este un termen de decădere conform prevederilor art. 236 alin. (5) lit. a) CPC.

Sub acest aspect, se menționează că instanța de apel urma să examineze cererea de repunere a lui Surugiu Dumitru în termenul de declarare a apelului și să verifice motivele imposibilității îndeplinirii actului procedural în termen prin prisma art. 116 CPC.

Acest fapt indică la examinarea unilaterală a pricinii, ce constituie o încălcare a dreptului SC „Metrans Prim” SRL de a se bucura de drepturile sale procedurale în condițiile normelor în vigoare, precum și a principiul egalității armelor în proces.

În această ordine de idei este cert că omiterea aspectelor menționate de către instanța de apel, direct indică la examinarea superficială a apelului, fără ca acesta să fie supus controlului prin prisma prevederilor legale, aplicabile cazului.

Sub aspectul celor relatate se constată că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărîrii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Distinct de cele mai sus arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel și încheierea privind repunerea în termen urmează a fi casate cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel, la etapa primirii cererii de apel.

La judecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către SC „Metrans Prim” societate cu răspundere limitată.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2013 și încheierea din 11 septembrie 2013 privind repunerea în termen a cererii de apel, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SC „Metrans Prim” SRL către Surugiu Dumitru privind încasarea prejudiciului, cu remiterea cauzei la o nouă rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel, în alt complet de judecători.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Galina Stratulat

Vladimir Timofti

Elena Covalenco

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru